

dring, at Kvarteret i Løbet af ganske faa Aar vil fremtræde som en smuk og ny Bydel. Der vil, som man ved, blive anlagt en Gade, der forbinder Gothersgade med den nuværende Kr. Bernikowsgade, og man vil kunne gøre Regning paa, at denne ny Diagonalgade vil optage en Del af den Trafik, som hidtil er gaaet gennem Gothersgade. Det vil sige: man vil ad de ny Veje, der her etableres, let kunne komme til den Bygning, hvorom der her er Tale. Jeg ved jo ogsaa godt, at der rundt omkring i private Kredse er Ønsker oppe om at faa en Telegrafstation liggende netop i denne Bydel, og at det er af Betydning for Forretningsverdenen at have en god Telegrafstation liggende netop i Forretningskvarteret, derom kan der naturligvis kun være en Mening. Jeg skønner derfor i høj Grad paa, at den højtærede Ministers Bestræbelser ere gaaede ud paa at imødekomme saadanne Ønsker fra den københavnske Forretningsverden.

Beliggenheden maa saaledes anses for god. Men naar man saa kommer til hele den øvrige Ordning vedrørende denne Bygning, begynder efter min Mening det uheldige at træde stærkt frem. For det første tjener selve Bygningen som saadan ikke sit Formaal. Den højtærede Minister har ganske vist udtalt, at den er anlagt med det for Øje at tjene som Telegrafstation. Men jeg tør dristigt paastaa, at for saa vidt Staten skulde lade en saadan opføre, vilde det aldrig falde nogen dansk Trafikminister ind at opføre en Bygning som denne. Det er slet ikke det kunstneriske og Bygningens Ydre, jeg her taler om, thi jeg siger ligesom den højtærede Minister, at derom kan man disputere; Smagen er forskellig hos de forskellige. Det lader jeg for saa vidt ude af Betragtning, skønt jeg naturligvis maa indrømme, at det er af overmaade stor Betydning, hvor værdig en saadan Bygning, som skal rumme en af Statens store Institutioner, fremtræder. Det, der imidlertid for mig er det afgørende, er hele det tekniske Anlæg. Jeg sagde, at naar en saadan Bygning blev planlagt for Statens Regning og under Regeringens Ægide, kunde det aldrig falde nogen dansk Trafikminister ind at opføre en Bygning som denne, der i det væsentlige er beregnet til at rumme Butiks-, Kontor- og Lagerlokaler. Man vil straks se, hvor mærkeligt det vil komme til at se ud, om man installerer en af Statens store og betydningsfulde Institutioner i et Hus, der i hele sit ydre Anlæg som ogsaa

i hele sit indre — med Undtagelse af ganske enkelte Lokalteter — er indrettet til Udsalg og Kontorer for handlende, altsaa et ganske almindeligt borgerligt Handelshus. Nu kunde man sige: Ja, men hvad generer det egentlig, at et Hus, der skal benyttes af Telegrafvæsenet, bliver indrettet paa denne Maade? Saadanne Butiksforretninger og Handelskontorer skæmme jo ikke en Statsinstitution. Det vil jeg heller ikke paastaa, at de i og for sig gøre; men der er derimod noget andet, som er meget mere væsentligt; det er, at Staten skal efter min For mening ikke indlade sig paa at blive Ejer af saadanne Bygninger, fordi den derved kommer i et for Staten som saadan ganske mærkeligt Forhold, nemlig det at skulle drive Forretning som Husvært. Dette at leje Lokaler ud til forskelligt Brug, in casu Handelsbrug, maa siges at være en Virksomhed, som ligger ganske udenfor ethvert Statsformaal. Det er et almindelig borgerligt Forretningsformaal, og det kan jo dog ikke skjules, at hvorledes end vedkommende øverste Administration her vil stille sig, bliver den nødt til at forlange af sine Embedsmænd, at de skulle fungere som Viceværter for Staten, der her optræder som Husvært. Hvor vidt man har tænkt sig, at Embedsmænd skulde have en saadan Opgave, skal jeg lade staa hen — Statens Embedsmænd have ganske vist højest forskellige Funktioner —, men jeg tror dog ikke, at det vil være rigtigt at overdrage dem saadanne Funktioner, naar det ikke er paatrængende nødvendigt. Hvis der havde foreligget en Situation, som gjorde det ganske uomgængelig nødvendigt, hvis f. Eks. Staten ejede en saadan Bygning, kunde jeg forstaa, at man da vilde søge at frugtbar gøre den saa godt som muligt. Det er naturligvis al Anerkendelse værd, at der fra den højtærede Ministers Side er Bestræbelser for, at en saadan Institution som Statstelegrafen kan blive betjent saa billigt som muligt med Hensyn til Lokalteter. Men jeg gentager: Det maa ikke overses, paa hvilke Vilkaar dette sker:

Nu har man jo anført, at selv om der klæber en Del Mangler ved Bygningen — de ere for saa vidt skitserede mere eller mindre af den højtærede Minister —, er der dog en Ting, som alle ere enige i, at det er et saa ganske overordentlig billigt Arrangement for Staten. Det kan jeg nu ikke erkende. Den højtærede Minister sagde, at den Leje, som Staten kommer til at betale for de Lokaler, der nu skulde